

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **V. D.** a žalobkyně: **Z. D.**, oba zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Bubeníčkova 502/42, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 5. 2018, čj. JMK 72460/2018, sp. zn. S-JMK 150428/2015/OÚPSŘ, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 11. 2019, čj. 62 A 111/2018-80,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce, JUDr. Radka Ondruše, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalobkyni **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jejího zástupce, JUDr. Radka Ondruše, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský úřad ve Znojmě jako stavební úřad příslušný dle § 13 odst. 1 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavebního zákona), zjistil, že na pozemku parc. č. X v katastrálním území O. jsou stavby (rozestavěná stavba zahravní chaty, oplocení, zemní sklep), které jsou provedeny bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu. Stavby jsou ve vlastnictví žalobce a žalobkyně. Stavební úřad proto zahájil dne 15. 5. 2014 řízení o nařízení odstranění stavby (§ 129 odst. 2 stavebního zákona).

[2] Po předchozích procesních peripetiích nakonec stavební úřad vydal dne 9. 9. 2015 rozhodnutí o nařízení odstranění stavby. Rozhodnutím uložil žalobcům následující povinnosti:

- odstranění stavby pro individuální rekreaci – zahradní chaty o zastavěné ploše 58 m² (**výrok I**),
- odstranění stavby oplocení (**výrok II**),
- odstranění stavby zemního sklepa (**výrok III**),
- předložit v termínu do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí návrh technologického postupu prací při odstraňování stavby, včetně nutných opatření k vyloučení, omezení či ke kompenzaci případných negativních důsledků na životní prostředí v okolí stavby (**výrok IV**),
- nahradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč (**výrok V**),
- a konečně stanovil podmínky pro odstranění stavby (**výrok VI**).

[3] Žalobci se proti rozhodnutí stavebního úřadu odvolali. Žalovaný v prvním rozhodnutí ze dne 3. 2. 2016 odvolání zamítl a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil. Toto rozhodnutí zrušil Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 6. 3. 2018, čj. 62 A 52/2016-47, pro nepřezkoumatelnost.

[4] Žalovaný proto rozhodoval ve věci podruhé. Rozhodnutím ze dne 17. 5. 2018 změnil rozhodnutí stavebního úřadu tak, že **zrušil** výroky **II** a **III**. Výrok V označil číslem II, výrok V označil číslem III a výrok VI označil číslem IV. Dále s ohledem na změnu číslování parcel změnil i parcelní číslo dotčeného pozemku (nově 1260).

[5] Žalobci tentokrát se žalobou neuspěli. Jejich žalobu krajský soud zamítl rozsudkem ze dne 14. 11. 2019. V rozsudku odmítl názor, že výrok žalovaného je zmatečný a vnitřně rozporný. Žalovaný jednotlivé výroky dle soudu také dostatečně odůvodnil. Při vydání v pořadí druhého rozhodnutí žalovaný neporušil ani žádná procesní pravidla.

[6] Žalobci (stěžovatelé) podali proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. V ní předně opakují názor, že výrok žalovaného je zmatečný a vnitřně rozporný. Žalovaný se dopustil též procesní nezákonnosti, neboť provedl ohledání místa stavby, aniž o tom stěžovatele uvědomil. Tuto vadu nelze zlehčovat způsobem, jakým to činí krajský soud. Žalovaný nadto při vydání druhého rozhodnutí porušil § 36 odst. 3 správního řádu. Proto stěžovatelé navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[8] NSS při posuzování přípustné kasační stížnosti dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přítom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Ve vztahu k námitce nesrozumitelnosti a vnitřní rozpornosti výroku rozhodnutí žalovaného se NSS ztotožňuje s názorem krajského soudu, že se žalovaný dopustil písařské chyby ve výroku rozhodnutí.

[11] Žalovaný zrušil výroky II a III rozhodnutí stavebního úřadu, tedy povinnost odstranit oplocení a zemní sklep, neboť stavební úřad v řízení o dodatečném povolení stavby rozhodl jen o žádosti o dodatečné povolení stavby zahradní chaty (kterou zamítl). Nerozhodl však o žádosti o dodatečné povolení stavby oplocení a zemního sklepa. Po zrušení výroku II a III rozhodnutí zůstal z rozhodnutí stavebního úřadu nijak nedotčen **výrok I** (odstranění rozestavěné stavby zahradní chaty). Výrok V (náklady řízení) je ve světle rozhodnutí žalovaného nově označen jako

pokračování

II (a současně, zjevně písařským přepisem, jako výrok III) a výrok VI (podmínky pro odstranění stavby) nově jako IV. Ve světle rozhodnutí žalovaného by výrok rozhodnutí vypadal takto:

- výrok I: odstranění stavby zahradní chaty,
- výrok II: náklady řízení,
- výrok III: náklady řízení,
- výrok IV: podmínky pro odstranění stavby.

[12] Z uvedeného je evidentní, že žalovaný zjevně opominul nově očíslovat původní výrok IV (povinnost předložit návrh technologického postupu prací při odstraňování stavby), který mu tak z rozhodnutí „vypadl“. S ohledem na právě uvedené je však evidentní, že jde o písařskou chybu, neboť žalovaný omylem rozhodl o přečíslování původního výroku V dvakrát, zatímco původní výrok IV přečíslován nebyl. Jedná se tedy o zřejmou nesprávnost dle § 70 správního řádu, podle něhož opravu *zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením provede správní orgán, který rozhodnutí vydal. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí, vydá o tom správní orgán opravné rozhodnutí.*

[13] NSS se ztotožňuje se závěry krajského soudu též v tom, že stěžovatelům muselo být zřejmé, jaké povinnosti jim napadené rozhodnutí ukládá – odstranění stavby pro individuální rekreaci, předložení návrhu technologického postupu prací při odstraňování stavby ve stanovené lhůtě, nahrazení nákladů řízení a dodržení stanovených podmínek pro odstranění stavby. NSS proto podobně jako krajský soud výrokovou část napadeného rozhodnutí za nepřezkoumatelnou nepovažuje. Zřejmá nesprávnost v psaní není důvodem pro zrušení rozhodnutí správním soudem, ale pro jeho nápravu způsobem podle § 70 správního řádu.

[14] Není ani pravda, že by rozhodnutí žalovaného bylo nedostatečně odůvodněno (což ve velmi obecné rovině stěžovatelé tvrdí v prvním bodu kasační stížnosti). NSS jen pro pořádek připomíná, že rozhodnutí žalovaného je třeba číst v kontextu s rozhodnutím stavebního úřadu, neboť dle ustálené judikatury rozhodnutí správního orgánu I. stupně a odvolacího správního orgánu tvoří z pohledu přezkumu správním soudem jeden celek (viz již usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS, *ROMIKA INDUSTRIES*). Důvody zásahu do vlastnického práva (odstranění nepovolené stavby zahradní chaty) jsou vysvětleny v odůvodnění rozhodnutí žalovaného více než dostatečně; nadto podmínky pro odstranění stavby (starý výrok VI, nově výrok IV) jsou detailně popsány v samotné výrokové části rozhodnutí stavebního úřadu.

[15] V druhé stížnostní námitce stěžovatelé jen stručně kritizují, že žalovaný nezákonně provedl ohledání stavby. O ohledání stavby nebyli stěžovatelé informováni, nemohli se ho nijak účastnit. Soud sice nezákonnost tohoto postupu potvrdil, ovšem považoval ji (dle stěžovatelů nesprávně) za marginální záležitost. Soud prý akceptuje zjevnou nezákonnost v řízení, na stěžovatele však mohla mít dopad, neboť v důsledku toho nemohli uplatnit připomínky ohledně jiných nadrozměrných staveb v území.

[16] NSS se i v tomto bodě plně shoduje se závěry krajského soudu v bodech 23 a 24 rozsudku, které proto postačí jen stručně rekapitulovat. Ze správního spisu plyne, že stavební úřad několikrát stavbu ohledal. Dne 13. 5. 2014 stavební úřad provedl na místě kontrolní prohlídku; dne 10. 6. 2014 nařídil ústní jednání spojené s ohledáním místa, o jehož výsledku sepsal protokol včetně fotodokumentace stavby (základové desky a stavebního materiálu); další ohledání místa provedl dne 27. 11. 2014 (i o tomto ohledání byl pořízen protokol včetně fotodokumentace stavby). Ve všech uvedených případech provedl stavební úřad ohledání za účasti obou či alespoň jednoho ze stěžovatelů, což stěžovatelé nijak nezpochybňují. Sporné

jsou jen dvě fotografie stavby pořízené zřejmě dne 7. 9. 2015 úředními osobami stavebního úřadu, na kterých je z větší dálky zachycena stavba. Krajský soud k oběma sporným fotografiím poznamenal, že byly pořízeny v rozporu s § 54 správního řádu, podle jehož odst. 3 správní orgán o ohledání na místě vyrozumí též toho, kdo je oprávněn s předmětem ohledání nakládat. Krajský soud však zdůraznil, že stavební úřad při rozhodování vycházel z podkladů získaných v rámci ústních jednání spojených s ohledáním na místě dne 10. 6. 2014 a především dne 27. 11. 2014. Stavební úřad z fotografií pořízených dne 7. 9. 2015 žádné závěry nevyvozoval. NSS proto souhlasí s tím, že tato nezákonnost nemohla mít žádný vliv na výsledek věci samé. Ostatně stěžovatelé k tomu uvádí jen to, že pokud by byli k „ohledání“ v září 2015 přizváni, mohli by uplatnit námitky ohledně dalších nadrozměrných staveb v území. Tyto námitky nijak nesouvisí s předmětem nynějšího řízení, kterým je odstranění nepovolené stavby stěžovatelů, nikoliv nepovolené stavby jiných osob (podrobněji body [21] až [23] níže).

[17] Ve třetí námitce stěžovatelé kritizují, že žalovaný postupoval v rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu, neboť před vydáním rozhodnutí ve věci jim nedal možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Původní rozhodnutí žalovaného zrušil krajský soud rozsudkem ze dne 6. 3. 2018. Bez jakéhokoliv dalšího úkonu ve věci žalovaný již dne 17. 5. 2018 vydal „překvapivé rozhodnutí“; neumožnil přitom stěžovatelům „i v kontextu zrušujícího rozsudku soudu uplatnit námitky a připomínky“.

[18] NSS upozorňuje, že v tomto bodě stěžovatelé v podstatě nepolemizují s rozsudkem krajského soudu, ale jen opakují žalobní argumentaci. Již krajský soud je upozornil na výslovnou dikci § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, podle něhož odvolací orgán napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit; podle § 36 odst. 3 správního řádu (povinnost správního orgánu dát účastníkům možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí) se postupuje, *pouze pokud jde o podklady rozhodnutí nově pořízené odvolacím správním orgánem*. Jak správně uvedl krajský soud, žalovaný před vydáním napadeného rozhodnutí nepořizoval žádné nové podklady rozhodnutí, a proto neměl povinnost postupovat podle § 36 odst. 3 správního řádu a umožnit stěžovatelům vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

[19] NSS k tomu doplňuje, že bylo na stěžovatelích, aby – pokud chtěli vznést před žalovaným nějakou novou argumentaci – neprodleně po zrušení rozhodnutí žalovaného krajským soudem nové argumenty v řízení před žalovaným uvedli. Stěžovatelé jistě nemohli legitimně očekávat, že žalovaný po zrušení rozhodnutí krajským soudem zaujme pozici „mrtvého brouka“ a nebude nic činit. NSS připomíná, že jde o řízení zahájené již v květnu 2014, tedy čtyři roky před posledním rozhodnutím žalovaného. Proto je třeba bezodkladný postup žalovaného po zrušení jeho rozhodnutí ocenit, nikoliv jej kritizovat.

[20] Rozhodnutí žalovaného nebylo ani nijak překvapivé, jak obecně tvrdí stěžovatelé. Krajský soud předchozí rozhodnutí žalovaného zrušil pro nepřezkoumatelnost, neboť se žalovaný původně nevyjádřil k některým odvolacím námitkám. Žalovaný tento pokyn krajského soudu dodržel, vyjádřil se k opominutým odvolacím námitkám, což ostatně vyústilo též v částečnou změnu rozhodnutí stavebního úřadu. Takovýto postup nebyl v žádném případě překvapivý, ani stěžovatelé nijak neupřesňují, čím byl vlastně postup žalovaného v jejich očích tak překvapivý.

[21] Pokud stěžovatelé tvrdí, že přišli o možnost uplatnit argumentaci ohledně staveb ve sporném území, které jsou ještě větší než jejich stavba, NSS musí souhlasit s krajským soudem, že toto tvrzení nemůže mít žádnou roli v řízení o odstranění stavby stěžovatelů. V nynější věci nejde o odstraňování staveb jiných osob.

pokračování

[22] Ve vztahu k řízení o dodatečném povolení stavby, které stěžovatelé opětovně zahájili, pak krajský soud správně upozornil, že stěžovatelé tuto žádost již jednou podali a řízení proběhlo. S první žádostí však neuspěli. Ve vztahu k tomuto prvému řízení o dodatečném povolení stavby bylo řízení o odstranění stavby přerušeno v souladu s § 129 odst. 2 větou čtvrtou stavebního zákona, ve znění zákona č. 350/2012 Sb. (*Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti*). Pokud však v průběhu odvolacího řízení stěžovatelé započali s odvoláním na nové skutečnosti další řízení o dodatečném povolení stavby, nemůže mít taková skutečnost sama o sobě vliv na řízení o odstranění stavby (srov. k tomu rozsudek ze dne 14. 1. 2016, čj. 6 As 230/2015-34, bod 15; krajský soud k této otázce nesprávně cituje závěry NSS v bodech 16 a 17 téhož rozsudku, které se však vztahují k předchozí, ke stavebníkovi méně přísné právní úpravě, která nepodmiňovala povinnost přerušit řízení žádostí podanou v určité lhůtě).

[23] V nynějším případě tedy nebyl žalovaný povinen řízení přerušit podle § 129 odst. 2 věty čtvrté stavebního zákona (tato povinnost se dle výslovné dikce § 129 odst. 2 věty čtvrté stavebního zákona, ve znění zákona č. 350/2012 Sb., vztahuje jen na žádosti podané ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení o odstranění stavby). Jistě tak žalovaný mohl učinit dle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu (řízení o předběžné otázce). V nynějším případě však žalovaný srozumitelně a detailně vysvětlil, proč řízení nepřerušil (zejména s ohledem na povahu změn v územním plánu v dané oblasti, na něž se stěžovatelé odvolávali, které však na zákonnost stavby stěžovatelů neměly žádný dopad). Ani sliby stěžovatelů, že rozestavěnou stavbu upraví v souladu s požadavky územního plánu, nemohly mít na výsledek řízení o nařízení odstranění stavby žádný vliv.

[24] S ohledem na vše výše uvedené proto NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[25] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelé nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměli úspěch; žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

[26] Protože každý ze stěžovatelů zaplatil (zjevně omylem) soudní poplatek za kasační stížnost dvakrát, rozhodl NSS o vrácení duplicitně zaplaceného soudního poplatku každému ze stěžovatelů zvlášť prostřednictvím jejich advokáta.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. května 2020

Zdeněk Kühn
předseda senátu